

עפ"ג 15684/01/15 - א ח נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 15684-01-15 ח נ' מדינת ישראל

לפני:
כב' הנשיא אברהם טל, אב"ד כב' השופטת זהבה בוסתן כב'
השופט ד"ר שמואל בורנשטין

המערער
נגד
המשיבה
א ח
מדינת ישראל

פסק דין

1. בפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום ברחובות, מיום 10.12.14, **בת"פ 4754-07-13**, לפיו הורשע המערער בעקבות הודאתו באיומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין ונידון ל - 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל ול - 7 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור עבירה כלשהי שעניינה איומים.

הערעור מכון כלפי עונש המאסר בפועל.

עיקרי העובדות:

2. ביום 22/4/13 הגיע המערער לסניף משרד השיכון ברחובות ודרש מנציג המשרד לקבל דירה באופן מיידי. משלא נענה בחיוב, אמר כי אם הוא לא יקבל דירה באותו יום, יתאבד וישפוך על עצמו בנזין. מיד לאחר מכן הוא רכש שני בקבוקים של חומר דליק, טיפס על כרכוב חלונות הקומה הראשונה בבנין, שפך על עצמו את החומר הדליק והצית סיגריה.

המערער ירד מהחלון רק בליווי שוטר ואיים בנוכחות השוטרים במקום: "אתם תתנו לי דירה, מי אתם שלא תתנו לי.. אני ארצח מי שיתקרב לילדים שלי ואני אהפוך לרוצח סדרתי" וכן אמר כי אם לא יקבל דירה: "יעשה את זה עוד פעם".

עדות בת זוגו של המערער:

3. לדבריה היא בת זוגו מזה כעשר שנים ומגדלת יחד עימו את בנה ואת בנו מנישואים קודמים. לאחר שהדברים הסתדרו ביניהם הם החליטו להביא לעולם ילד משותף והסתבר כי הוא לוקה באוטיזם. היא סיפרה שהמערער הוא אבא טוב והבהירה כי כל הזמן הם גרו בדירות שכורות והיה עליהם להתמודד עם שכר הדירה ועם הוצאות רבות נוספות שנגרמו בשל הטיפולים בילדם ועל כן היה עליהם לפנות לגורמי הרווחה על מנת שיוכלו לחיות בכבוד. היא התנצלה בשם המערער על מעשיו ולדבריה היה עליו לעשות את אשר עשה בשל המצב אליו נקלע וסוף דבר הם קיבלו מה שביקשו. בת הזוג ביקשה את התחשבותו של בית המשפט וציינה כי אם יוטל על המערער עונש מאסר בפועל היא אינה יודעת מה יקרה לה ולילדיה.

תסקיר שירות המבחן

1. מהתסקיר עולה שהמערער חי בזוגיות מזה כשמונה שנים, לו ולבת זוגו ילד משותף והם גרים בדירת "עמידר". המערער אינו עובד ומתפרנס מקצבת נכות. המערער ציין כי מאז שהכיר את בת זוגו הוא התרחק מאורח חיים שולי ומעורבותו האחרונה במעשי עבירה היא משנת 2005.
 2. המערער נטל אחריות מלאה על ביצוע העבירה ותאר כי ברקע הייתה מצוקת הדיור וחששו כי יוצא מביתו. הוא סבר כי התנהגות כזו תזרז את תהליך קבלת דירת "עמידר" ואכן השיג את מטרתו כיוון שזמן קצר לאחר מכן הוא קיבל דירה. נוכח תוצאותיה החיוביות של הפעולה הוא מתקשה לראות את הפסול בהתנהגותו.
 3. המערער הופנה למרכז לטיפול באלימות, אך הוא התקשה לשתף פעולה. הוא מרוכז בעצמו ובצרכיו וניכר כי הוא מתקשה לדחות סיפוקים. התנהגותו היא בעלת אופי מאיים כדרך להשיג מטרות שונות כשהוא לא רואה בעייתיות לעשות שימוש באלימות מילולית. בשל מצבו הרגשי הוא הופנה למרפאה לבריאות הנפש, אך הוא לא פנה ולא יצר עימם קשר למרות הבטחותיו.
 4. שירות המבחן קבע כי לאור קשיי המערער להיתרם ממסגרות טיפוליות וקשייו לתת אמון בגורמי טיפול וממסד, לא ניתן בעייתו זה להפנותו לטיפול במסגרות רווחה ולאור חוסר שיתוף הפעולה שלו עם מסגרות בריאות הנפש, לא ניתן לבוא בהמלצה טיפולית בעניינו.
- שירות המבחן העריך שלא ניתן לשלול סיכון לביצוע עבירות ע"י המערער והמליץ על ענישה שתחדד למערער את חומרת התנהגותו.

גזר הדין של בימ"ש קמא

1. הדברים שאמרו המערער ובת זוגו לא עולים בקנה אחד עם דברי המערער לרשמת הוצל"פ ביום 4/2/13 לפיהם הוא גר אצל הוריו עד לפני כארבע - חמש שנים, עתה הוא מתגורר בשכירות בראש העין יחד עם חברתו ועוזר לילד מחברתו הקודמת המתגוררת ברמלה, ממנה נפרד.
2. מגיליון המרשם הפלילי של המערער עולה כי הוא צבר לחובתו שבע הרשעות קודמות בעבירות שונות, לא מעטות מהן עוסקות באלימות ובאיומים, ולמעט בהזדמנות אחת, בכל הפעמים הוטלו עליו מאסרים מותנים.

3. מעשי המערער הם חמורים ויש לראותם במשנה חומרה אף כאשר הם נמדדים במסגרת עבירות האיומים, שכן המערער נקט באיום ממשי ובוטה ולמעשה הטיל חיתתו ואימתו באמצעות איום זה.
לאחר שהמערער איים הוא אף הוציא את האיום מהכוח אל הפועל והפך אותו מאיום מילולי לאיום בדרך של התנהגות חמורה הרבה יותר.
המערער לא הסתפק בכך ולאחר ששוטרים הורידו אותו מהחלון הוא המשיך באיומיו בנוכחותם.
4. המערער לא רק שלא בחל בהתנהגות בדרך כזו כדי להשיג את מטרתו, אלא נדמה שהוא אף גאה בכך. ניתן ללמוד זאת מדרך קבלת האחריות שלו אצל קצינת המבחן ודרך תאורו את המעשה, כמו גם את גאוותו ושמחתו על כך שזמן קצר לאחר המעשים הוא קיבל דירה.
5. שומה על בתי המשפט להחמיר בעונשם של המאיימים בכלל, ושל אלה המבצעים מעשים מעין אלה בפרט, על מנת לגנותם בכל גינוי ולעקורם משורש.
6. מתחם הענישה שהציגה התביעה, בין 6-18 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, קנס משמעותי ופיצוי, הוא מתחם ראוי.
7. למערער עבר פלילי, לרבות בעבירות אלימות ואיומים, אך הרשעתו האחרונה היא משנת 2009.
8. לקולת העונש יש לזקוף את הודאתו של המערער, מצבו הרפואי, נסיבותיו האישיות והמשפחתיות ומצבו הכלכלי הקשה. לולא כל אלה, היה העונש הנגזר עליו חמור הרבה יותר, בהתחשב בפגיעה הקשה שפגע בערך המוגן ובמסוכנות הרבה הטמונה במעשיו.

נימוקי הערעור:

1. גזה"ד נעדר כל חמלה ורגש כלפי מצבו המיוחד של המערער, ונעדר ניתוח ממשי ואמיתי של מתחם העונש ההולם. לו הייתה נעשית בחינה ראויה היה נקבע מתחם עונש שונה בתכלית.
המתחם שאומץ אינו ראוי ואינו הולם את חומרת העבירה.
2. המקרה שהציגה המאשימה נושא ת"פ (ת"א) 40011/03 שונה ממקרה זה, שכן שם אוים עובד ציבור בפגיעה ואילו בעניינו המערער איים לפגוע בעצמו וביצע את פעולותיו מחוץ למבנה, מבלי שהוא מסכן את המתלוננים אלא את עצמו בלבד.
3. בימ"ש קמא לא העניק משקל ראוי לעובדות, שיש בהן כדי להשפיע על המתחם: המערער איים לפגיעה בעצמו ולא באחרים; דברי המערער נאמרו באופן ערטילאי ולא כווננו באופן ספציפי; המערער לא יצר סיכון ממשי למתלוננים ו"איומיו" נאמרו מהפה אל החוץ; המערער איים כי יפגע במי שיתקרב לילדיו, אך זה היה איום סרק שכן ילדיו לא נכחו במקום; הדברים נאמרו בזמן שהמערער היה נסער ונעדר יכולת לשלוט במילותיו והטיח איומים בצורה מופשטת כלפי כל מי שהיה נוכח בסביבה; המערער קיבל דירה ומכאן שהסיכוי להישנות המעשים נמוך ביותר.

4. גם במידה ויתקבל המתחם שנקבע בגזה"ד, יש למקם את המערער ברף התחתון שלו נוכח נסיבותיו המיוחדות ונסיבות ביצוע העבירה ויש להטיל עליו מאסר בעבודות שירות.

5. המלצת שירות המבחן להטלת עונש שיחדד את חומרת התנהגותו אינה המלצה להטלת מאסר בפועל ממש.

תגובת המשיבה

1. למערער עבר פלילי בגין עבירות איומים ואלימות ותלוי ועומד נגדו תיק נוסף בגין עבירה קודמת שקבוע לשמיעת ראיות.

2. בתי המשפט הלכו לקראת המערער כאשר במקרים קודמים הוטלו עליו עונשי מאסר על תנאי.

3. התסקיר שהוגש לגבי המערער הוא מדאיג.

דין והכרעה

1. איננו מקבלים את טענת ב"כ המערער בפתח הודעת הערעור לפיה גזר הדין נושא הערעור "נעדר כל חמלה ורגש" כלפי מצבו של המערער ונעדר ניתוח ממשי והולם של מתחם הענישה. בית משפט קמא שקל כהלכה את הנסיבות הקשורות לעבירה והנסיבות שאינן קשורות לעבירה, ואינן באופן ראוי ונכון את כלל השיקולים, הן לחומרה והן לקולא, לרבות תוך התייחסות לנסיבותיו האישיות של המערער.

2. איננו מקבלים את הגישה המקלה בה מתייחס ב"כ המערער, לה לא היה שותף בימ"ש קמא, להתנהגותו המאיימת של המערער, במילים ובמעשים, נושא הרשעתו.

3. גם אם המערער איים להצית את עצמו, המדובר ברף גבוה של איום, ובמיוחד כאשר המערער אף החל להוציא איום זה מהכוח לפועל כאשר טיפס על חלונות בניין משרד השיכון וקרר סיגריה לחומר דליק שקנה.

המערער לא הסתפק בהתנהגות מאיימת זו אלא המשיך בהשמעת איומים גם בנוכחותם של שוטרים שהוזעקו למקום, שלא הרתיעה אותו. גם אם ילדיו של המערער לא נכחו במקום אין בכך כדי להקל את התנהגותו המאיימת של המערער.

4. אנו רואים עין בעין עם בית משפט קמא את חובתם של בתי המשפט להגן על עובדי ציבור, כמו עובדי משרד השיכון נושא איומו של המערער, על מנת שיוכלו למלא תפקידם ללא משוא פנים וללא חשש ממימוש איומים כפי שאיים המערער.

כך במיוחד הם פני הדברים כאשר מדברי המערער לשירות המבחן עולה שהוא סבר שקיבל דירה רק בעקבות התנהגותו המאיימת ולכן הוא מתקשה לראות את הפסול בהתנהגותו.

5. תסקיר שירות המבחן אמנם מציג את נסיבות חייהם הקשות של המערער ומשפחתו, אך הוא איננו חיובי בלשון המעטה, ולא מצדיק הקלה בעונש המאסר שהוטל על המערער.

מהתסקיר עולה, כאמור, שהמערער מתקשה לדחות סיפוקים והוא לא רואה פסול בעשיית שימוש בалиמות מילולית כדי להשיג את מטרותיו.

מאחר והמערער התקשה לשתף פעולה עם המרכז לטיפול בалиמות, לא יצר קשר עם המרכז לבריאות הנפש, אליו הופנה על ידי שירות המבחן, ואף לא קיימת המלצה טיפולית של שירות המבחן, קיים חשש שהמערער יחזור על התנהגותו. העובדה כי המערער קיבל בסופו של דבר דירה אין בה כלל כדי להפיג מסוכנותו שהרי קיים חשש שהמערער יעשה שימוש באיומים מעין אלה על מנת להשיג מטרות אחרות. אמונתו של המערער כי הוא קיבל את הדירה בשל התנהגותו, אך מחזקת את החשש האמור.

6. אף אנו, כמו בית משפט קמא, איננו מתעלמים מהודאתו של המערער, מנסיבותיו האישיות והמשפחתיות וממצבם הרפואי שלו ושל בנו כפי שתוארו בתסקיר שירות המבחן אך נוכח הצורך להרתיע את המערער ושכמותו ונוכח העדר המלצה טיפולית של שירות המבחן גובר האינטרס הציבורי על האינטרסים של המערער ומשפחתו.

7. מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא הולם את התנהגותו של המערער ואת מדיניות הענישה הנוהגת וגם מיקומו של המערער סמוך לרף התחתון שלו הוא סביר ומתחשב בכל השיקולים הראויים ולא מצדיק התערבות ערכאת ערעור.

8. לאור כל האמור לעיל, אנו דוחים את הערעור.

9. המערער יתייצב לריצוי מאסרו בבית סוהר הדרים, ביום 11.10.15 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות וגזר הדין של בית המשפט קמא.

על ב"כ המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

התנאים שנקבעו לעיכוב ביצוע עונש המאסר יעמדו בתוקפם עד להתייצבות המערער לריצוי עונשו.

ניתן והודע היום כ"ה תמוז תשע"ה, 12/07/2015 במעמד ב"כ הצדדים והמערער.

ד"ר שמואל בורנשטיין,
שופט

זהבה בוסתן, שופטת

אברהם טל, נשיא
אב"ד